

Dosarul nr.3ra-1074/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V.Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: E.Palanciuc, A.Malîi, Vl.Clima)

ÎNCHEIERE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Iurie Botnari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului, obligarea efectuării recalculării pensiei reieșind din recalculul vechimii în muncă,

împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

c o n s t a ț ă :

La 14 ianuarie 2019 Iurie Botnari a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului, obligarea efectuării recalculării pensiei reieșind din recalculul vechimii în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a activat în organele afacerilor interne până la 3 octombrie 2000, iar la demisionare din funcție, angajatorul nu i-a efectuat calculele vechimii în muncă în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 78/1994.

Reclamantul a mai indicat că ulterior, în temeiul ordinului nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne, dânsului i s-au efectuat recalculări în vechimea muncii, fiind introduse avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă, astfel că vechimea în muncă la momentul demisionării acestuia constituia 20 ani.

A menționat că după primirea certificatului de recalculare a vechimii în muncă, s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău în vederea recalculării cuantumului pensiei, însă Casa Teritorială a refuzat să primească actele respective, motiv pentru care la 13 noiembrie 2018,

a depus cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat efectuarea recalculării pensiei, însă prin răspunsul nr. B-2583/18 din 14 decembrie 2018, cererea prealabilă a fost respinsă.

În opinia sa, refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale este ilegal și urmează a fi anulat, pe motiv că la examinarea cererii prelabile au fost interpretate eronat normele de drept material.

Din considerentul că Casa Națională de Asigurări Sociale i-a refuzat în recalcularea pensiei reieșind din recalculul vechimii în muncă, a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată.

Iurie Botnari a solicitat recunoașterea ilegală a refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-2583/18 din 14 decembrie 2018 în recalcularea și stabilirea pensiei sale cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i efectua recalcularea și de a-i stabili pensia, luându-se în considerație confirmarea nr. 13404 din 17 august 2018, eliberată de Direcția de Poliție a mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Botnari a fost admisă, fiind recunoscut ca ilegal refuzul nr. B-2583/18 din 14 decembrie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea cuantumului pensiei lui Botnari Iurie, luându-se în considerație confirmarea nr. 13404 din 17 august 2018, eliberată de către Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat că răspunsul (refuzul) nr. B-2583/18 din 14 decembrie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale reprezintă un act administrativ, ce emană de la o autoritate publică, or prin acest răspuns, s-a refuzat în recunoașterea unui drept prevăzut de lege al reclamantului, prin urmare exercițiul de apărare a dreptului încălcat, corect a fost determinat de subiectul activ al raportului litigios, prin aplicarea formei administrativ-judiciară de apărare.

Generalizând revendicările reclamantului, așa cum au fost susținute în cursul judecării litigiului, instanțele de judecată au mai constatat că acțiunea reclamantului este întemeiată, constatând cert că refuzul contestat contravine prevederilor legale.

Instanțele ierarhic inferioare au mai reținut că la caz organul investit cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei lui Iurie Botnari, care până la 1 ianuarie 2017, a fost Ministerul Afacerilor Interne, în mod eronat a constatat că, la stabilirea pensiei reclamantului urmează a fi luată în considerare vechimea în muncă de 8 ani 06 luni 11 zile, așa cum această concluzie a autorității publice contravine normelor legale și a confirmării eliberate la 17 august 2018.

Corespunzător, instanțele au dedus că anume din vina organului cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei, reclamantului Iurie Botnari i-a fost stabilită o pensie în mărime mai mică decât urma să-i fie stabilită.

În concluzie, instanțele de judecată au menționat că din vina organului care a stabilit pensia, reclamantului Iurie Botnari nu i-a fost stabilit corect cuantumul soldei din care urma a-i stabilită pensia, circumstanță ce denotă temeinicia acțiunii în partea recunoașterii ilegalității refuzului nr. B-2583/18 din 14 decembrie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Totodată, urmare a recunoașterii ilegalității refuzului nr. B-2583/18 din 14 decembrie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, instanțele de judecată au admis și cerința lui Iurie Botnari cu privire la obligarea recalculării pensiei.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii și a deciziei enunțate, la 28 iunie 2019 și, respectiv la 25 iulie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale le-a contestat cu recurs nemotivat și motivat, solicitând în urma concretizării recursurilor, casarea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că acțiunea urma a fi respinsă, deoarece perioada de activitate a intimatului în cadrul Batalionului Serviciului Pază și Escortă nu oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje.

A mai indicat că certificatul nr. 13404 din 17 august 2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Chișinău urmează a fi apreciat critic, deoarece, certificatul dat vine în contradicție directă cu sensul Ordinului nr. 96 din 20 martie 2018, prin care au fost recunoscute unele înlesniri pentru stabilirea pensiei angajaților Ministerului Afacerilor Interne care sunt în exercițiul funcției și care urmează să-și realizeze dreptul la pensie, și nicidecum nu se referă la recalcularea pensiei persoanelor cărora deja li s-a stabilit pensia anterior.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii (f.d.80,85).

Prin referința depusă la 25 iulie 2019, Iurie Botnari a solicitat declararea recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă în coroborare cu art. 193, 195, 230 și 258 Cod administrativ, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurenței cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ

a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 29 mai 2019 (f.d.71). Respectiv, recursul inițial depus la 28 iunie 2019 (f.d.80) este în termen.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în

cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat

împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic